

**BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
PROCUREMENT REVIEW BODY**

**Број: ЈН2-01-07.1-1546-6/20.
Сарајево, 23.07.2020. године.**

Канцеларија за разматрање жалби БиХ, рјешавајући по жалби понуђача "НГХ" д.о.о. Тузла, изјављена против Тендерске документације број: С-Р-И 03/20 од мај 2020. године, у поступку јавне набавке два булдожера гусјеничара, уговорног органа Рудници мрког угља "Бановићи" д.д. Бановићи, на основу члана 104. и члана 111. Закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" број: 39/14 од 19.05.2014. године) и члана 193. став 2. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ" број: 29/02., 12/04, 93/09. и 41/13.) на сједни Вијећа одржаној 23.07.2020. донесено је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Жалба се усваја.

Поништава се акт уговорног органа Рудници мрког угља "Бановићи" д.д. Бановићи:

- Тендерска документација број: С-Р-И 03/20 од мај 2020. године.

Усваја се захтјева жалиоца/понуђача "НГХ" д.о.о. Тузла, за поврат средстава уплаћених на име накнаде за покретање жалбеног поступка у износу од 7.500,00 КМ.

О б р а з л о ж е њ е

Уговорни орган покренуо је отворени поступак набавке два булдожера гусјеничара, за које је Обавјештење о набавци објавио на Порталу јавних набавки, број обавјештења: 565-1-1-186-3-167/20. од 14.05.2020. године.

Жалилац "НГХ" д.о.о. Тузла, поднио је жалбу без броја од 19.06.2020. године, која је запримљена код овог органа 30.06.2020. године, против Тендерске документације број: С-Р-И 03/20 од мај 2020. године, у поступку јавне набавке два булдожера гусјеничара, уговорног органа Рудници мрког угља "Бановићи" д.д. Бановићи.

Жалилац је своју жалбу засновао на следећим жалбеним наводима:

1. Постављен је дискриминаторан захтјев у тачки 6.1.1. тендерске документације, у табели Техничке карактеристике предмета набавке и то подтачка 1.4.- Пренос снаге. Дана, 12.06.2020. године жалилац је преузео тендерски документ и Одлуку о измјени и допуни тендерске документације број: 9261/20 са Портала јавних набавки. Увидом у садржај предметне Одлуке о измјени и допуни тендерске документације, уочено је да је извршена измјена на начин који је у супротности са чланом 54. став (1) ЗЈН БиХ, те таквим поступањем долази до кршења општих

принципа Закона о јавним набавкама, са посебним нагласком на најефикасније кориштење јавних средстава у вези са предметом набавке и његовом сврхом. Овдје скрећемо пажњу на чињеницу да се уговорни орган тачком 1.3. Мотор, табеле техничких карактеристика позвао на међународни стандард ИСО 9249, а код тачке 1.6. Доњи подстрој, на међународни стандард ИСО 16754-дакле уговорни орган је упознат са међународним стандардима, али игнорише чињеницу да су управо стандарди на које се позива нормативна референца и садржај међународног стандарда ИСО 6747. Нормативна референца означава референтне документе употребљене како би се дефинисали термини и ријечник који се користи у изради стандарда, поједностављеним ријечима то значи да су међународни стандарди на које се уговорни орган позива ИСО 9249 и ИСО 16754 дио стандарда ИСО 6747 (а на који се позива). Међународни стандард ИСО 6747 је стандард који утврђује терминологију и комерцијалне спецификације булдожера. Дакле, како је то учинио код тачака техничке спецификације 1.3. и 1.6., једнако је требао учинити и код тачке 1.4. Пренос снаге-према међународном стандарду ИСО 6747. Међународни стандард ИСО 6747 је стандард који утврђује терминологију и комерцијалне спецификације булдожера. Дакле, како је то учинио код тачака техничке спецификације 1.3. и 1.6. једнако је требао учинити и код тачке 1.4. Пренос снаге-према међународном стандарду ИСО 6747. Увидом у стандард ИСО 6747, страна 23. тачка 5.2. налазе се преноси снаге (трансмисије) које је међународни стандард препознао, а међу којима је хидростатски пренос. Постављају се идућа питања:

1. Зашто је уговорни орган извршио измјену тендерског документа, на начин да је извршено брисање ријечи "хидростатски" када је то врста преноса снаге међународно призната и стандардизована?
2. Зашто се није позвао на међународни стандард ИСО 6747, једнако како се позвао на стандарде ИСО 9249 и ИСО 16754, а који су међусобно повезани и чине саставни дио стандарда ИСО 6747?
3. Ако уговорном органу није прихватљива хидростатика, зашто је у истој тачки 1.4. захтјевао хидростатски диференцијални систем управљања гусјеницама?

Дана 14.06.2020. постављено је питање на порталу, у циљу појашњења предметних измјена, те у нади избјегавања жалбеног поступка, а на које се уговорни орган читовао изразито непрофесионалним одговором, износећи нетачне тврдње-не размишљајући о штети која се наноси нама као понуђачу. Прије свега указујемо на очиту нелогичност у одговору уговорног органа: "хидростатски преносници снаге су осјетљиви на нечистоће и тешке услове рада и нису рјешење за такве услове...планирао набавку булдожера са класичним преносом". Овдје се намећу следећа питања:

1. На основу којих доказа уговорни орган износи овакве тврдње?
2. Ако је истинита горе наведена тврдња, зашто се онда захтјева "хидростатски диференцијални систем управљања гусјеницама", зар није и тај систем осјетљив на нечистоће и тешке услове рада?
3. Шта је то "класични пренос"? Гдје то пише и ко то именује? Управо због овакве слободе и ширине израза и тумачења, је потребно позивање на међународни стандард ИСО 6747.
4. Која је сврха временске гаранције? Која је сврха расположивости булдожера? Која је сврха банкарске гаранције за добро извршење уговора?

Дакле, уговорни орган је осигурао механизме правне заштите у случају наступања било какве штете по њега, те није било потребе искључити "хидростатику" као нешто што "није рјешење".

Подсјећамо да је чланом 54. став (2), под а) ЗЈН прописан начин на који се сачињавају техничке спецификације. Такође, предлажемо изводе из каталога "произвођача опреме у цијелом свијету" са прегледом технологија преноса те уочите који то произвођач изричито посједује имановани "powershift". Надаље, уговорном органу је потребно 30 ријечи да опише тај "класични пренос", а који уговорни орган описује у тебели техничких карактеристика, и како то каже у одговору на питања "ничим није ограничио конкуренцију", а са друге стране ријеч "хидростатика" сама све каже. Сматрамо да је предметном Одлуком о измјени и допуни тендерске документације учињено да техничка спецификација не омогућава једнак и недискриминирајући приступ надметању, те да је конкуренција итекако ограничена, јер предметном Одлуком о измјени и допуни тендерске документације, директно смо искључени из јавног надметања, самим тим и из могућности присуства на е-аукцији. Намеће се следећи закључак: Уговорни орган ће имати евентуално 2 (два) понуђача у поступку јавне набавке, уколико један од њих не задовољи све критерије, е-аукција се неће одржати. Уколико оба задовоље критерије, на е-аукцији неће доћи до знатно побољшаних вриједности (рок, гаранција) и смањења цијене, а како је то било у претходном поступку С-Р-И-01/20. Дакле, тврдње уговорног органа како "значајан број произвођача опреме у цијелом свијету посједује такве преноснике уговорни орган ничим није ограничио конкуренцију", нису тачне, нису истините, нису основане и доказујемо то следећим образлагањем: Техничку спецификацију предметне набавке не чине само преносници снаге, већ читав низ захтјева, а које ваља испунити како би се задовољили прописани услови за набавку два булдожера-дакле од тог "значајног броја" свели сте конкуренцију на 2 (два) произвођача булдожера од којих само 1 (један) има експлицитно именован powershift пренос, а који осим преноса, могу испунити и остале услове техничке спецификације (поготово доћи подстрој, надзор и контрола, минимална гаранција од 24 мјесеца, између осталих). Дакле, посматрано као укупна слика тржишног стања у вези са предметом набавке и његовом сврхом, конкуренција је изузетно ограничена.

Докази за горе наведено:

- Тендерска документација С-Р-И-3/20
- Одлука о измјени и допуни тендерске документације 9261/20 од 12.06.2020.
- Међународни стандард ИСО 6747
- Извјештај о питањима и одговорима у вези са тендерском документацијом
- Изводи из произвођачких каталога по питању преноса
- Извјештај о току и завршетку е-аукција у поступку број С-Р-И-01/20 (набавка два булдожера гусјеничара)

Такође, износимо још једно запажање, а тиче се процјењене вриједности. Како је уговорни орган нашао за сходно да изврши брисање ријечи "хидростатика" и тиме умањио активну и правичну конкуренцију, зашто није извршио умањење и процјењене вриједности предметне набавке, поготово у моменту када зна тачне вриједности са е-аукције.

Жалилац тражи од овог органа да жалбу усвоји и поништи оспоравани акт уговорног органа, а актом број: ЈН2-01-07-1546-4/20. од 13.07.2020. године, захтјева поврат накнаде за покретање жалбеног поступка у износу од 7.500,00 КМ.

Уговорни орган је актом број: 10038/20 од 29.06.2020. године заједно са ијашњењем доставио је овом органу документацију потребну за одлучивање по предметној жалби.

Прије него што се упустио у мериторно одлучивање, овај орган је приступио провјери формалних претпоставки за улагање жалбе, које морају бити испуњене на

страни жалилаца, како би се уопште приступило њеном рјешавању, а односе се на условљене предпоставке у складу са чланом 109. Закона о јавним набавкама, односно на допуштеност, благовременост и изјављеност од овлаштене особе.

Жалба је благовремена, допуштена и изјављена од овлаштеног лица.
Жалба је основана.

Овај орган је размотрио жалбе и стање у спису, те утврдио следеће неспорне и релевантне чињенице:

- Одлуком о покретању поступка јавне набавке број: 6822/2020. од 29.04.2020. године, покренут је поступак јавне набавке два булдожера гусјеничара, чија је процјењена вриједност 1.600.000,00 КМ без ПДВ-а;
- Тендерском документацијом број: С-Р-И 03/20 од маја 2020. године, прописани су услови и поступак предметне набавке,
- Одлуком о измјени и допуни тендерске документације број: 9261/20. од 12.06.2020. године, извршене су измјене и допуне предметне тендерске документације.

У вези предње наведеног жалбеног навода, овај орган је увидом у Тендерску документацију број: С-Р-И 03/20 од маја 2020. године, утврдио да је уговорни орган тачком 1.3. Мотор захтјевао следеће:

- Нето снага мотора на замајцу минимално 240 kW према стандарду ИСО 9249/CEA J1349

Тачком 1.6.-Доњи подстрој уговорни орган је захтјевао:

- Радни специфични притисак на тло максимално 100 kPa према ИСО 16754.

Тачком 1.4.-пренос снаге, уговорни орган је захтјевао:

- Хидростатски или
- Powershift (мотор, претварач обртног момента, мјењач, диференцијал, бочни редуктори) са аутоматским мјењачем који има минимално три степена за кретање назад и напријед, и могућношћу промјене брзине под пуним оптерећењем у свим брзинама и смјеровима
- Хидростатски диференцијални систем управљања гусјеницама који омогућава да се гусјенице крећу различитим брзинама, тако да је снага мотора у потпуности искориштена.

Одлуком о измјени и допуни тендерске документације број: 9261/20. од 12.06.2020. године, уговорни орган је у погледу тачком 1.4.-пренос снаге, захтјевао следеће:

- Powershift (мотор, претварач обртног момента, мјењач, диференцијал, бочни редуктори) са аутоматским мјењачем који има минимално три степена за кретање назад и напријед, и могућношћу промјене брзине под пуним оптерећењем у свим брзинама и смјеровима
- Хидростатски диференцијални систем управљања гусјеницама који омогућава да се гусјенице крећу различитим брзинама, тако да је снага мотора у потпуности искориштена.

У свом изјашњењу уговорни орган наводи да: "Жалилац је уговорном органу уложио жалбу број 201-1/20 од 22.06.2020. године у којој захтјева да се поништи Одлука о измјени и допуни тендерске документације број: 9261/20., а која се тиче

техничке карактеристике предмета набавке под тачком 1.4. дефинисаног преноса снаге. У поменутој тачки уговорни орган је искористио своје право и дефинисао пренос снаге како слиједи:

- Powershift (мотор, претварач обртног момента, мјењач, диференцијал, бочни редуктори) са аутоматским мјењачем који има минимално три степена за кретање назад и напријед, и могућношћу промјене брзине под пуним оптерећењем у свим брзинама и смјеровима
- Хидростатски диференцијални систем управљања гусјеницама који омогућава да се гусјенице крећу различитим брзинама, тако да је снага мотора у потпуности искориштена.

Међународни стандард ИСО 6747 који наводи жалилац, утврђује терминологију и комерцијалне спецификације булдожера. Уговорни орган у тендерској документацији у дијелу техничке карактеристике предметне набавке под тачком 1.3. и тачком 1.6. при дефинисању позвао на међународне стандарде ИСО 9249, односно ИСО 16754, а који су дио стандарда ИСО 6747 (страни 23. и 25.). Ови стандарди се користе када се жели детаљније специфицирати-дефинисати дијелови-склопови машине булдожера. На страни 23. под тачком 5.2. стандарда ИСО 6747 наводе се типови преноса снаге (трансмисија) а који се бирају према потреби, у наставку приказана табела која је извод из поменутог стандарда:

Типови преноса снаге према потреби	
Manual shift with flwheel clutch	Ручни мјењач
Powershift with torque converter	Аутоматски мјењач са претварачем обртног момента
Hydrostatic	Хидростатски
electric	електро

Дакле, на раније наведеној страници стандарда наводе се типови преноса снаге који могу бити на булдожеру а који се бирају према потреби. Према овоме, уговорни орган се при постављању техничких критерија придржавао упута дефинисаних стандардом ИСО 6747.

Уговорни орган је изабрао Powershift пренос снаге из разлога што се ради о типу преноса који је заступљен код готово свих свјетских произвођача булдожера, а што и сам жалилац истиче и чак наводи произвођаче који га користе (У прилогу доставио извод из произвођачких каталога). За КРЖ напомињемо да су то следећи произвођачи:

- Caterpillar (модел Д8Т)
- Komatsu (модел Д 155 АХ-6)
- Shantui (модел СД 32-Ц5)
- Dressta (модел ТД -25М)

Жалилац да ли намјерно или не у својој жалби не информисао уговорни орган и КРЖ да техничко рјешење које он преферира по питању преноса снаге (hydrostatic) има само један произвођач булдожера, а то је Liebherr којег жалилац заступа.

Уговорни орган располаже са машинама и са Powershift и hydrostatic преносом снаге. У досадашњој експлоатацији ових машина показало се да машине са Powershift преносом снаге израђују далеко већи број радних сати а који је далеко дужи од гарантног рока. Дакле, овај захтјев је постављен искључиво у циљу ефикасног располагања јавним средствима, односно уштеда у току радног вијека експлоатације машина. Из свега раније наведеног изјава жалиоца "Дакле, посматрано као укупна слика тржишног стања у вези са предметом набавке и његовом сврхом, конкуренција је изузетно ограничена", није тачна".

Имајући у виду предње наведено утврђено чињенично стање, овај орган цијени да жалилац пред овим органом у погледу жалбеног навода у коме наводи да: "...Зашто се није позвао на позвао на међународни стандард ИСО 6747, једнако како се позвао на стандарде ИСО 9249 и ИСО 16754, а који су међусобно повезани и чине саставни дио стандарда ИСО 6747?...", није оправдао ни доказао шта је у конкретном случају разлог који њега спречава да би учествовао у предметном надметању, обзиром да и сам тврди да су стандарди на које се уговорни орган позива у предметној тендерској документацији дијелови стандарда ИСО 6747, које жалилац. **Жалбени навод је неоснован.**

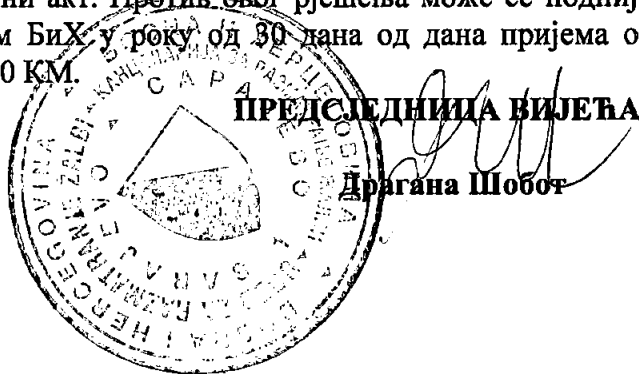
У погледу жалбеног навода којим жалилац истиче "...Ако уговорном органу није прихватљива хидростатика, зашто је у истој тачки 1.4. захтјевао хидростатски диференцијални систем управљања гусјеницама?...", овај орган цијени да уговорни орган у свом изјашњењу нити једним дијелом пред овим органом није образложио/засновао нити доказао зашто се приликом прописивања услова предметног поступка набавке опредјелио за хидростатски диференцијални систем управљања гусјеницама, уколико је предметним измјенама и допунама тендерске документације искључио хидростатски систем управљања, те да ли је ријеч о неповезаним/засебним дијеловима један другог искључују, или су међусобно повезани. Како је жалилац у својој жалби изнио сумњу коју уговорни орган није расправио нити образложио, то овај орган цијени да је **жалбени навод основан.**

Поврат уплаћених средстава у износу од 7.500,00 КМ ће се извршити посебним актом, у складу са чланом 108. став 7. ЗЈН и чланом 4. Инструкције о начину уплате, контроли и поврата накнада ("Сл. гласник БиХ", број 86/14.).

Имајући у виду предње, жалба је основана, те је на основу члана 230. став 2. Закона о управном поступку, одлучено као у диспозитиву овог рјешења.

Поука о правном лијеку

Ово рјешење је коначан управни акт. Против овог рјешења може се поднијети тужба у управном спору пред Судом БиХ у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења. Такса на тужбу износи 100,00 КМ.

Доставити:

- "НГХ" д.о.о. Тузла
Кречанска Б-6, Ирац I, П.П. 4
75 000 Тузла,
- Рудници мрког угља "Бановићи" д.д. Бановићи
Армије БиХ број 52
75 290 Бановићи,
- евиденцији,
- а/а.